

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

PORTUGAL

NATIONAL
GEOGRAPHIC

Reisgids
PORTUGAL

Fiona Dunlop
Fotografie: Tino Soriano

Inhoud

De reis indelen 8

Geschiedenis en cultuur 13

Het huidige Portugal 14 Portugal: eindelijk kampioen 19 Geschiedenis 20
De Portugese keuken 32 Kunst 34

Lissabon 47

Inleiding en kaart 48 Een wandeling door Alfama 54 Fado 58 Azulejos 70

Porto e Norte 73

Inleiding en kaart 74 Een wandeling door de Ribeira 82 Portugese wijn 92
Autotocht naar Parque Nacional da Peneda-Gerês 106

Centro 111

Inleiding en kaart 112 Autotocht langs de versterkte dorpen van de Serra da
Marofa 126 Leven als de adel 132

Lisboa e Região 135

Inleiding en kaart 136 Engelse excentriekelingen in Sintra 164

Alentejo 173

Inleiding en kaart 174 De Portugese Sefardische Joden 182
Autoroute door de Vale do Guadiana 192

Algarve 199

Inleiding en kaart 200 Een golftraditie 212 Autotocht naar Cabo de São
Vicente 216

Madeira 219

Inleiding en kaart 220 De flora van Madeira 228

Reiswijzer 231

Hotels en restaurants 238 Winkelen 256 Uitgaan 259
Activiteiten 260 Taalgids 263 Register 265 Fotoverantwoording 270

*Pagina 2-3: rotsformaties van de Ponta da Piedade, ten zuiden van Lagos, in de Algarve.
Hiernaast: winkeltjes en terrasjes aan de Rua Augusta in de wijk Baixa in Lissabon.*

De reis indelen

Het merendeel van de reizigers dat naar Portugal gaat, bezoekt Lissabon, Porto, de Algarve en Madeira. Toch is het de moeite waard om ook een deel van het binnenland te ontdekken, dat indrukwekkende bergen, kurkbossen en rivieren heeft. Neem kennis van de geschiedenis en het culturele erfgoed, bezoek kastelen, kloosters en middeleeuwse dorpen en geniet van het eten en de wijnen. Maak een planning om het meeste uit uw verblijf te halen.

VIND UW WEG

De twee belangrijkste steden van Portugal, Lissabon en Porto, kunnen het best te voet worden verkend omdat veel bezienswaardigheden op loopafstand van elkaar liggen. Trek goede wandelschoenen aan, want beide steden zijn heuvelachtig en hebben veel kei-

enstraatjes die bij nat weer glibberig zijn. Het openbaar vervoer in beide steden is efficiënt vanwege de metro en de niet te missen historische trams.

TOEGANGSPRIJZEN

De eurotekentjes die bij de bezienswaardigheden staan vertegenwoordigen de volgende waarden:

€ = Onder € 5

€€ = € 5-€ 10

€€€ = € 10-€ 20

€€€€ = € 20-€ 30

€€€€€ = Boven € 30

De exprestrein (Alfa Pendular, zie Reiswijzer p. 235) rijdt tussen Porto in het noorden en Faro in het zuiden en doet onderweg onder andere Coimbra en Lissabon aan. Andere steden bereikt u met de intercity-verbindingen; regionale treinen slingeren door schilderachtige streken, maar zijn soms zeer traag. Om de meer afgelegen gebieden te bereiken is een huurauto onmisbaar; u kunt dan in uw eigen tempo op pad gaan. Een huurauto kan het best voor vertrek online worden gereserveerd (zie Reiswijzer p. 234-235).

ALS U MAAR EEN WEEK HEBT

Het voorgestelde reisschema is behoorlijk volgeladen en als u het iets rustiger wilt houden, kunt u een paar van de aanbevelingen overslaan.

Begin uw verblijf op **Dag 1 en 2** met het in kaart brengen van de schatten die Lissabon te bieden heeft. Neem de tram naar het omvangrijke Castelo de São Jorge,

De staatsman Marquês de Pombal was de grootste hervormer van Portugal.

dwaal door het doolhof van straatjes in de wijk Alfama, reis per trein langs de rivier naar Belém, waar u een aantal mooie musea en het magnifieke klooster van Jerónimos vindt. Vergeet niet om even te pauzeren voor koffie en *pastel de nata* (vanilletaartjes) in het Pateis de Belém. Neem de volgende dag de metro naar het Gulbenkian in het noorden van de stad (metrohalte São Sebastião) om de schitterende kunstcollectie van dit museum te bewonderen; mis daarbij vooral de prachtige Lalique-tentoonstelling niet. Loop terug door de Avenida da Liberdade naar de wijken Baixa en Chiado voor een bezoek aan de historische winkels en een avond met fadomuziek in een restaurant in de Bairro Alto.

Stap op **Dag 3** op een trein naar Sintra, 30 km naar het noordwesten, en breng de dag door met een bezoek aan de paleizen en tuinen. Bewonder de 16e-eeuwse *Mujédarte*-gels in het Palácio Nacional de Sintra en neem de bus naar het Palácio Nacional da Pena waar u een schitterend uitzicht hebt. Bezoek, als u nog tijd over hebt, het zonderlinge Quinta da Regaleira met zijn mystieke initiatieputten. Proef tot besluit van Sintra's befaamde *queijadas* (kwarktaartjes).

Huur op **Dag 4** een auto een rijd een uur noordwaarts naar Óbidos, een stad in de heuvels. Wandel over de stadswallen en koop de beroemde chocolade gevuld met *ginjinha* (kersenlikeur) voor u verder noordwaarts rijdt naar de kloosters van Alcobaça (40 km) en Batalha (20 km), die beide op de werelderfgoedlijst staan. Pauzeer om de grandeur van

NIET MISSEN:

- Proef de *pastéis de Belém* (vanilletaartjes) in Belém **64**
- Een bezoek aan de wijnkelders van Porto **78**
- De versterkte heuvelstad Sortelha **134**
- De kloosters van Batalha en Alcobaça **143-147**
- De paleizen en tuinen van Sintra **158-163**
- Geniet van de rust op de stranden van Alentejo **196-197**
- Wandelen langs de *levadas* in Madeira **229**

de kloosters met hun prachtig gedetailleerde beeldhouwwerk te bewonderen. Rijd vervolgens een uur noordwaarts naar Coimbra (88 km van Batalha) en breng hier de nacht door.

Besteed de ochtend van **Dag 5** met een bezoek aan de Universidade de Coimbra, waarvan het hoogtepunt ongetwijfeld de barokke bibliotheek is. Rijd na de lunch verder naar Porto, dat op 120 km afstand ligt. Strek 's avonds uw benen door middel van een wandeling in het sfeervolle stadscentrum. Stop onderaan de Avenida da Liberdade voor koffie bij het befaamde Café Majestic voor u de heuvel weer oploopt naar de Torre dos Clérigos.

REIZIGERSINFORMATIE

Probeer voor u vertrekt zoveel mogelijk informatie over Portugal te krijgen door de volgende websites te bezoeken: visitportugal.com, visitlisboa.com, visitporto.travel en visitalgarve.pt; reizigers met een handicap kunnen terecht bij accessibleportugal.com en sath.org.

In Portugal zelf zijn veel toeristenbureaus. Als u met het vliegtuig arriveert, kunt u goed terecht bij de informatiebalies die zich doorgaans in de aankomsthal bevinden: **Lissabon Airport**, tel. 218 413 500; **Porto Airport**, tel. 229 432 400; **Faro Airport**, tel. 289 800 800. De meeste steden beschikken over een *posto de turismo* (toeristenbureau), dat een overzicht heeft van de lokale bezienswaardigheden. Hier is meestal iemand die Engels spreekt.

Het huidige Portugal

Portugal, dat aan de uiterst westelijke rand van Europa ligt, is afwisselend en heeft talloze bezienswaardigheden. Het land heeft een boeiend verleden, schitterende landschappen, grootse monumenten, mooie stranden en eilanden, eersteklas golfbanen en overheerlijk regionaal eten en drinken.

Portugal is geen opzichtig land en volgens sommigen zijn Portugezen gereserveerd, maar in werkelijkheid zijn ze warm en onafhankelijk, reden te meer om ze te leren kennen. Surfers en zonliefhebbers zijn gek op de 850 km lange Atlantische kust, die in schril contrast staat met de ruige 'bergen van de ster' (Serra da Estrela), de bruisende

nachtclubs van Lissabon, de middeleeuwse bergdorpen en kastelen, de prachtige terrassen van de Vale do Douro, de baroktuinen en de hedendaagse architectuur. Tel hier de verscheidenheid aan accommodaties bij op – van kastelen en herenhuizen tot design-hotels, bijzondere dorpspensions en villa's aan zee – en u hebt de ingrediënten voor een

Schoolkinderen in Parque das Nações, een moderne wijk van Lissabon.

bijna perfecte vakantiebestemming. Tot nog toe is Portugal verbazingwekkend ongerept gebleven en dus zeer verleidelijk.

HET NIEUWE PORTUGAL

De dictatuur van António de Oliveira Salazar (1932-1968) was een donkere periode waarin het sociale, culturele en economische leven een absoluut dieptepunt bereikte. De revolutie van 1974 en de toetreding tot de EEG in 1986 zorgden echter voor een radicale omslag, die een sociaal-economische impuls gaf die ondanks een nog altijd moeizame economie vandaag de dag nog voortduurt. De starre samenleving die in de 19e eeuw was blijven hangen, werd getransformeerd in een dynamische maatschappij die in overeenstemming was met de rest van Europa.

Er kwam onder meer een ambitieus privatiseringsprogramma: in tien jaar tijd werden meer dan honderd staatsbedrijven verkocht. Terwijl de groei versnelde, maakten Europese subsidies nieuwe investeringen in de landbouw en industrie mogelijk.

De moderniseringsdrang van de jaren 90 was op zijn sterkst toen Euro 2004, het EK-voetbal in Portugal werd gehouden (het grootste sportevenement ooit in Portugal). Voetbalfans van over de hele wereld zagen een vernieuwd land met prachtige nieuwe architectuur, zesbaanswegen, indrukwekkende spoorlijnen, fonkelnieuwe stadions en grote hotels. Portugal heeft net als heel de wereld geleden onder de financiële en coronacrisis. Hoewel de werkloosheid de afgelopen jaren gedaald is, trekken nog steeds veel jongeren naar het buitenland op zoek naar werk. Ondanks alle veranderingen is het verleden nog altijd duidelijk aanwezig, zoals blijkt uit de talrijke kloosters, kastelen, barokke kerken en prachtig betegelde muren. Ook heeft Portugal zijn sterke gevoel van regionale identiteit en tradities niet verloren. Hoewel slechts 10% van de bevolking op het land werkt, blijft het hoofdzakelijk een plattelandsnatie met kleine steden en dorpen. Maar niet alles is perfect: grote stukken platteland

zijn vrijwel verstoken van wegen – en de wegen die er zijn, staan slecht aangegeven, waardoor u, zelfs in dit kleinschalige land, gemakkelijk de weg kwijtraakt.

DE LIGGING

Met net onder de 10,5 miljoen mensen op 91.836 km² heeft Portugal een van de laagste bevolkingsdichtheden van Europa. In Centraal-Alentejo wonen zelfs maar zeventien personen per km². De hoofdstad Lissabon ligt in het hart van de dichtstbevolkte regio; in dit grote stedelijke gebied wonen bijna 2,8 miljoen mensen, terwijl Porto in het noorden, de twee na grootste stad, 1,7 miljoen inwoners telt. Buiten deze twee industriële centra is circa een derde van het land met bomen begroeid. De rest bestaat uit wijngaarden en landbouwgrond.

De starre Portugese samenleving uit de 19e eeuw veranderde in de 20e eeuw tot een dynamische maatschappij.

Het noorden: in het noorden herbergen de regio's Minho (genoemd naar de rivier die de grens met Spanje bepaalt) en Trás-os-Montes (letterlijk 'achter de bergen') mooie ruige gebieden waar de tijd in de granieten dorpen stil lijkt te hebben gestaan. Paarden vervoeren nog mensen en goederen, en veel landbouwmethoden hadden decennia terug al hun langste tijd gehad. De plattelandsbevolking is er veelal bejaard, waardoor de toekomst van deze door de jongeren verlaten regio op de lange termijn onzeker is. Tussen de dorpen liggen wijngaarden, snel stromende rivieren en de kale granieten toppen van het enige nationale park van Portugal, Peneda-Gerês.

De steden Porto en Braga hebben industriële buitenwijken, maar de eeuwenoude portindustrie speelt de hoofdrol, vooral op de schitterende terrassen in de Vale do Douro.

Geschiedenis

In Portugal is het erfgoed van duizenden jaren van menselijke inspanning te bewonderen, van neolithische dolmens en een duizelingwekkend aantal barokke kerken en paleizen, gebouwd met de rijkdommen uit de koloniën, tot de economische wederopbloei die begon nadat een vredige revolutie de decennialange 20e-eeuwse dictatuur beëindigde.

Portugal is een van de oudste naties van Europa en de grenzen zijn in de laatste achthonderd jaar min of meer onveranderd. Totdat Afonso Henriques zichzelf in 1139 tot koning van Portucale uitriep, waren Spanje en Portugal sterk met elkaar verbonden. De twee landen hadden beide te maken met indringers uit Noord-Europa en het Middellandse Zeegebied die afkwamen op het land van overvloed.

DE EERSTE INWONERS

Zeker 30.000 jaar geleden woonden er al mensen in Portugal: zij lieten de rotstekeningen achter in de Vale do Côa (ten noorden van Guarda). Circa zesduizend jaar geleden werden de megalieten opgericht, waarvan Portugal er een verbazingwekkend groot aantal telt. De functie ervan is niet geheel duidelijk, maar waarschijnlijk hielden ze

De Romeinen waren van groot belang voor infrastructuur en bestuur.

verband met rituele vereringen. De dolmens (waarschijnlijk tempels of graftomben), *cromeleques* (cirkels van stenen) en menhirs (rechtopstaande stenen) zijn te zien van de regio Minho tot in Alentejo.

Met de komst van de Kelten uit het noorden kwamen er *castros*, versterkte heuveldorpen met stenen huizen met rieten daken. Het beste voorbeeld van een *castro* is Citânia de Briteiros nabij Guimarães. In deze periode (9e eeuw v.Chr.) meerden de Feniciërs uit

het Midden-Oosten voor het eerst in de Algarve aan. Ze werden al snel gevolgd door de Grieken en de Carthagers. Van deze eerste golf buitenlanders zijn weinig sporen overgebleven. Het leven veranderde pas radicaal toen de Romeinen rond 200 v.Chr. het zuiden binnenvielen.

ROMEINEN EN ANDERE INDRINGERS

De Romeinen verwachtten nauwelijks tegenstand, maar stuitten op een onverwacht verzet, vooral van de Lusitaniërs. Het meeste verzet kwam in 139 v.Chr. ten einde, toen de laatste leider van de Lusitaniërs werd vermoord, maar tot 28 v.Chr. bleven er af en toe gevechten uitbreken. Misschien gaven de Romeinen uit bewondering hun nieuwe provincie ten zuiden van de rivier de Douro de naam van deze stam: Lusitania.

De Romeinen waren van groot belang voor de infrastructuur en het bewind. Olisipo (Lissabon) werd in 60 v.Chr. de hoofdstad

en ook plaatsen als Santarém, Évora, Beja en Braga werden Romeinse centra. In de 3e eeuw n.Chr. was de huidige Minho opgenomen in de provincie Gallaecia (het huidige Galicië in Spanje). Wegen doorkruisten het land, over de rivieren kwamen bruggen en er verschenen overal *latifúndios* (grote landgoederen), vooral in Alentejo. De Romeinen introduceerden ook nieuwe gewassen: andere druivensoorten, vijgen, amandelen en olijven – die nog altijd worden verbouwd. In de 4e eeuw begon het christendom zich over het Romeinse rijk te verspreiden; Braga en Évora kregen een bisschopszetel. Met de invoering

Het prehistorische verleden van Portugal is nog te zien nabij Azaruja, een regio waar talloze megalithische monumenten staan.

van een wegennetwerk, een rechtssysteem, een mediterrane keuken, een Romaanse taal en het christendom lieten de Romeinen onuitwisbare sporen na.

Hun rijk raakte in verval en viel uiteen toen het werd binnengevallen door volkeren

De Moren introduceerden de kunst van het glazuren van tegels, de azulejos, in Portugal.

uit het noorden, allereerst de Sueven en later de Visigoten. Maar deze stammen konden de volgende veroveraars, de Moren, niet terugdrijven.

DE MOREN

In 711 landde vanuit Noord-Afrika een leger van Arabieren en Berbers bij Tarifa (in het Spaanse Andalusië). Portugal zou meer dan vijfhonderd jaar nodig hebben om zich van deze nieuwe heersers te bevrijden. Omdat de Moren zich nooit veel verder ten noorden van de rivier de Douro waagden, bleef deze regio overwegend christelijk en begon hier ook de reconquista.

Intussen leefde de Moorse kolonie Al-Gharb ('het westen', later werd dit Algarve), die aanvankelijk vanuit Córdoba werd bestuurd, vredig en met religieuze tolerantie voort. Door irrigatiesystemen en watermolens konden nieuw geïntroduceerde gewassen als tarwe, rijst, citrusvruchten en saffraan worden gekweekt. Ook mijnbouw stimuleerde de economie en voorzag handwerkslui van zilver en koper. De keramiek-industrie groeide explosief toen de Moren de *azulejos*, geglazuurde tegels, introduceerden. Geleidelijk aan trokken de christenen uit het noorden, onder leiding van de koning van Asturias-Léon, echter op. In 868 hadden ze Porto heroverd en tien jaar later Coimbra.

Terwijl de reconquista langzaam vorderde, verzwakte de macht van Córdoba, met als gevolg dat er talrijke koninkrijkjes (*taifas*) ontstonden. Het machtsvacuüm werd geleidelijk aan opgevuld door fanatiekere takken van de islam. De twee volgende eeuwen herenigden de fundamentalistische Almoraviden en Almohaden met succes de zuidelijke helft van het Iberisch schiereiland en stelden ze opnieuw een sterk gezag en strenge controles in. In 1100 begon een heilige oorlog tussen de christenen en de moslims.

DE OPKOMST VAN PORTUCALE

Tegelijkertijd kwam Portucale (oorspronkelijk de regio tussen de rivieren de Lima en de Douro) tot bloei en groeide er dankzij Afonso Henriques, de kleinzoon van Afonso VI, koning van Castilië en León, een gevoel van 'nationale identiteit'. Portucale, een provincie in het koninkrijk van Afonso VI, werd toegewezen aan Afonso Henriques' vader als dank voor zijn diensten aan de koning. Toen Afonso VI overleed, weigerde Portucale trouw te blijven aan de nieuwe koning. Enkele jaren later bracht Afonso zijn moeder, die weduwe was geworden, ten val en in 1128 greep hij de macht over Portucale.

De belangrijke overwinning op de Moren in de Slag bij Ourique (1139) gaf Afonso

De Portugese keuken

Het overzeese imperium van Portugal was grotendeels gebaseerd op de specerijenhandel en deze oosterse invloed had een groot effect op de Portugese keuken. Het benadrukt ook het grootste verschil tussen de Spaanse en de Portugese keuken: de laatste is namelijk veel pikanter. Vasco da Gama, de eerste die Kaap de Goede Hoop rondde en de Indische Oceaan overstak, bracht zwarte peper en andere specerijen uit India mee.

Dankzij de lange kustlijn wordt in Portugal veel vis gegeten.

Piri piri ('peper-peper' in het Swahili) is een mengeling van gemalen Spaanse pepertjes, aromatische kruiden en een snufje citroen. Deze marinade wordt nog altijd van Afrika tot Brazilië in de keuken gebruikt.

REGIONALE GERECHTEN

De regionale keuken speelt een grote rol in Portugal. Er bestaat een duidelijk onderscheid tussen Noord-, Midden- en Zuid-Portugal. In Minho, Trás-os-Montes en Beiras is een steevast voorgerecht *caldo verde* (koolsoep), een voedende mix van aardappelen, reepjes kool, olijfolie en *chouriço* (pikante worst). De soep met de vreemdste naam is *sopa de pedra* (steensoep), uit Ribatejo. De naam

is natuurlijk op een legende gebaseerd en de soep bevat geen echte stenen, maar wel bonen, gerookte worst en een groentemix. *Caldeirada de peixe* (stooftpot van vis) wordt langs de kust bereid, samen met een ander gerecht met schaaldieren: *sopa de marisco*.

Omdat Portugal in 1353 een verdrag met Engeland had getekend over de kabeljauwvangst, kan de *bacalhau* (gezouten kabeljauw) terecht als nationaal gerecht worden bestempeld. Ook varkensvlees is erg populair. Coimbra beweert het malste *leitao assado* (geroosterd speenvarken) te hebben. Vrijwel alles van het varken wordt gebruikt: de nieren worden gebakken en met witte port afge- maakt, de tong wordt gerookt en er wordt

worst van gemaakt, en *presunto* (gerookte ham) wordt los gegeten of toegevoegd aan de *cozido*, een stoofpot van vlees en groenten. Ham en chouriço worden gebruikt bij de *dobrada*, een gerecht uit Lissabon van pens en snijbonen. In Porto wordt aan hetzelfde gerecht nog een snufje kerriepoeder toegevoegd.

Een andere vleessoort die in het hele land wordt gegeten, is het smakelijke geitenlam, dat doorgaans wordt geroosterd (*cabrito assado*). Eind wordt ingenieus verwerkt in de goddelijke *arroz de pato* (eendenrijst), een specialiteit uit Braga, terwijl een *feijoada* (een klassieke bonenstoofpot met spek, vlees, tomaten, ui en knoflook) de stevige trek op het platteland in het noorden en midden van Portugal stilt. Meer naar het zuiden, in Alentejo, is *carne de porco a Alentejana* (in wijn gemarineerd varkensvlees met schelpdieren) een verrassende maar heerlijke combinatie.

Alentejo heeft de meest mediterrane keuken van Portugal, die grotendeels gebaseerd is op olijfolie en aromatische kruiden. Hoewel deze keuken denigrerend een boerenkeuken wordt genoemd, zijn de gerechten rijk en gevarieerd. De heerlijke *açordas* (op basis van brood en knoflook) worden geserveerd met garnalen of doornhaai, lamsstoofpot of koude gazpacho van groenten.

In de Algarve wordt de alomtegenwoordige *cataplana*, een stoofgerecht met zeevruchten, soms met stukjes kip of varkensvlees, bereid in een bolle schaal die op een Marokkaanse tajine lijkt.

VOOR DE LIEFHEBBERS VAN ZOET

Naast al die lekkere voor- en hoofdgerechten kent de Portugese keuken een groot assortiment smakelijke desserts en gebakjes die met suiker en eigeel als basisingrediënt worden gemaakt. Dit is ontstaan doordat eiwit ooit werd gebruikt om wijn te klaren en het overschot aan eigeel aan kloosters werd gegeven, waar de nonnen er cakes voor hun religieuze festivals mee maakten. De kwaliteit werd verbeterd door de onderlinge concurrentie, aangezien elk klooster zijn beschermheer wilde behagen. Vandaag de dag schijnt Portugal meer dan tweehonderd verschillende desserts te kennen die uniek voor het land zijn. De namen van sommige desserts – zoals *toucinho do ceu* (hemelse reuzel) en *barriga de freiras* (nonnenbuik) – verraden hun oorsprong nog. De meeste zijn variaties van room- of custardtaarten, rijst- of broodpudding en eierdeeggebakjes. In de Algarve is marsepein heel populair en in de vijgen-, honing- en amandelgebakjes uit deze regio is nog altijd de Arabische invloed merkbaar.

LOKALE FAVORIETEN

U kunt overal in Portugal heerlijk eten, maar er zijn altijd gerechten die door de lokale bevolking als 'speciaal' worden bestempeld. Probeer er eens een paar.

Kersenlikeur (*ginjinha*): bij A. Ginjinha, Largo de São Domingos 8, Lissabon, tel. 218 145 374, of gedronken uit bekertjes van chocolade in de Rua Direita, Óbidos. Zie p. 148-149.

Roomtaartjes (*pastéis de Belém*): Antiga Confeitaria de Belém, Rua de Belém 84-92, Lissabon, tel. 213 637 423, pasteisdebelem.pt. Zie p. 64.

Gegrilde sardines (*sardinhas grelhadas*): net over de brug in Portimão. Ze zijn het lekkerst in de periode mei-augustus. Zie p. 205.

Piri piri-kip (*frango piri-piri*): Bonjardim, Travessa de Santo Antão 11, Lissabon, tel. 213 424 389 of Pedro dos Frangos, Rua do Bonjardim 223, Porto, tel. 222 008 522.

Geroosterd speenvarken (*leitão assado*): Pedro dos Leitões, Rua Álvaro Pedro 1, Sernadelo, Mealhada, tel. 213 209 950, pedrodosleitoes.com

Gezouten kabeljauw (*bacalhau*): Casa do Bacalhau, Rua do Grilo 54, Lissabon, tel. 912 404 437, acasodobacalhau.com.

Lissabon

Als u aan de oevers van de Taag staat en de zoute Atlantische lucht opsnuift, bent u duidelijk aan de rand van Europa terechtgekomen. De aard van Lissabon (Lisboa) is dan ook meer gevormd door de overzeese Portugese koloniën dan door zijn Europese burens. Vandaag de dag is Lissabon een elegante en ruimdenkende stad, een centrum voor ondernemerschap en vernieuwing. De geschiedenis en cultuur van de stad worden op een nieuwe, aantrekkelijke manier aan de vele bezoekers gepresenteerd.

Lissabon bezit verschillende unieke culturele attracties, uitstekende restaurants, sfeervolle achterafstraatjes, melancholische fado, efficiënte trams en er is veel groen. De ligging aan de Taag zorgt voor bijzondere uitzichten, vooral vanaf de *miradouros* (uitkijpunten) op de heuvels. Dit gevoel van ruimte wordt

nog versterkt door twee spectaculaire bruggen: de Ponte 25 de Abril en de 17 km lange Ponte Vasco da Gama, een technologisch hoogstandje.

De belangrijkste wijken voor toeristen zijn Baixa, Chiado, Bairro Alto en Alfama. In het westen ligt Belém, beslist een bezoek waard

om de monumenten en het gebak, en in het oosten aan de Taag ligt het kindvriendelijke Parque das Nações. Andere plekken die u niet mag overslaan, zijn onder meer het Museu Calouste Gulbenkian, het Museu Nacional do Azulejo en het Museu Nacional de Arte Antiga.

Verken ook het uitgestrekte en bosrijke Parque Florestal de Monsanto, loop door de wijken Chiado en Baixa en geniet 's avonds van de rijke muzikale erfenis en het bruisende nachtleven van Lissabon. Wandel door de met bougainville begroeide straatjes en de trappen van Alfama in de oudste buurt van Lissabon, die bekroond wordt door de ruïnes van een Moors kasteel. ■

NIET MISSEN:

- Het zicht op de stad vanuit het Castelo de São Jorge 52-53
- Een kopje koffie in de ochtend op het terras van café A Brasileira 56
- Een avond met fadomuziek 58-59
- Het Mosteiro dos Jerónimos 60-63
- Proef de *pastéis de Belém* (roomtaartjes) in Belém 64
- De prachtige Torre de Belém 65
- De verbazingwekkende kunst in het Museu Gulbenkian 66-68

Baixa en zijn kaden

Het commerciële hart van Lissabon strekt zich uit tussen twee grote pleinen, het **Praça Dom Pedro IV**, beter bekend als **Rossio**, en het mooie **Praça do Comércio**, aan de rivier. De wijk loopt op een natuurlijke manier over in de haven, die nu volledig is opgeknapt en het meest trendy uitgaansgebied van Lissabon is.

Uitzicht vanaf de Elevador de Santa Justa over de Baixa en op het Castelo de São Jorge.

Na de aardbeving van 1755, die Baixa het hardst trof, droeg Marquês de Pombal op tot een eenvoudige wederopbouw om de ambachtshuizen die daar woonden weer te huisvesten. De plattegrond wordt gekenmerkt door een schaakbordpatroon. De wijk wordt

in tweeën gedeeld door de Rua Augusta die van noord naar zuid loopt en de straten werden vernoemd naar verschillende ambachten. Aan de Rua do Ouro (Goudstraat) treft u de 45 m hoge **Elevador de Santa Justa**. Deze ijzeren lift uit 1902 brengt de mensen omhoog waar zij via een loopbrug de top van de Chiado kunnen bereiken en van een fantastisch uitzicht kunnen genieten. Net zo'n fantastische ervaring biedt de **Ascensor da Glória**, de kabeltram pal ten noorden van het station Rossio die u naar de Bairro Alto brengt.

De Rua Augusta is een wandelgebied geworden met banken, cafés en honderd jaar oude winkels die zijn bekleed met zwarte en witte steen. Aan de zuidkant staat het **Museu do Design e da Moda** (MUDE) (*Rua Augusta 24, tel. 218 171 892, mude.pt*), een museum dat is gewijd aan mode en design. In zalen met enorme modernistische uitstallingsblokken en groen-zwarte marmeren vloeren worden meubels, accessoires en huishoudelijke voorwerpen van 1930 tot nu tentoongesteld.

Loop verder naar de **Arco da Vitória**, een triomfboog die de weidse, met arcaden omgeven **Praça do Comércio** omlijst. Dit plein huisvestte ooit het koninklijke Palácio da Ribeira, maar biedt nu plaats aan ministeries, Lissabons Welcome Center en gezellige restaurants. Een ruitersstandbeeld van Dom José I bewaakt de plek en het **Café Martinho da Arcada** – ooit een trefpunt van de bekende 20e-eeuwse dichter Fernando Pessoa (zie p. 44) – is de perfecte plek voor een *bica* (espresso).

Het **Lisboa Story Centre** (*tel. 211 941 027, lisboastorycentre.pt*) aan de oostzijde van het plein biedt bezoekers een overzicht van de

Reisgids
PORTUGAL

Wereldwijd nemen experts van National Geographic een kijkje achter de schermen en dringen door tot de kern van de cultuur, de geschiedenis en het volk van een land. Dankzij National Geographic Reisgidsen kan hun ervaring de jouwe worden.

DE REIS INDELEN, een uitgebreide kennismaking met Portugal, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR unieke belevenissen, zoals de Portugese gitaar leren bespelen, een azulejo beschilderen en de kurkooft meemaken.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN EN AUTOTOCHTEN, voorzien van duidelijke kaartjes, waaronder door de wijk Alfama in Lissabon, de Ribeira in Porto, een dagtocht door de dorpjes van het Serra da Marofa-gebergte en een tocht naar Cabo de São Vicente.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAADE PADEN, zoals naar het Peneda-Gerês National Park, de ongerepte kust van Alentejo, de Romeinse nederzetting Conímbriga en het weelderige eiland Madeira.

NIET MISSEN bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

PRACHTIGE KLEURENFOTO'S EN HANDIGE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippelen en overal het mooiste te zien.

NUR 512

9 789043 926850

www.kosmosuitgevers.nl